

PREDLOG
FINANSIJSKOG ZAKONA
ZA 1919-20. GODINU

koji glasi:

OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Državni budžet rashoda i prihoda,
predložen za 1919-20. godinu
ovako je sastavljen:

I. REDOVNI RASHODI I PRIHODI:

| | | |
|--|-------------------------|-------------------------|
| <i>redovni rashodi:</i> | Dinara 1,001,671.879 52 | i Kruna 747,251.920 — |
| <i>redovni prihodi:</i> | Dinara 416,327 998 — | i Kruna 1,129,917.604 — |
| <i>Manjak redovnih prihoda prema rashodima u</i> | Dinarima 585,243.881 52 | i |
| <i>Višak redovnih prihoda prema rashodima u</i> | Krunama 382,665.784 — | |

II. VANREDNI RASHODI I PRIHODI:

| | | |
|--|----------------------|-----------------------|
| <i>vanredni rashodi:</i> | Dinara 291,514 556 — | i Kruna 312,898.959 — |
| <i>vanredni prihodi:</i> | Dinara | i Kruna 65,083 133 — |
| <i>Manjak vanrednih prihoda prema rashodu:</i> | Dinara 291,514 556 — | i Kruna 247,815 826 — |

III. UKUPNI REDOVNI I VANREDNI RASHODI I PRIHODI:

| | | |
|---|-------------------------|-------------------------|
| <i>Redovni i vanredni rashodi ukupno:</i> | Dinara 1,293,186 435 52 | i Kruna 1,060,150.779 — |
| <i>Redovni i vanredni prihodi ukupno:</i> | Dinara 416,327 998 — | i Kruna 1,195,600 737 — |
| <i>Manjak u</i> | Dinarima 876,858 437 52 | |
| <i>Višak u</i> | Krunama 134,849 958 — | |

Član 2.

Pokriće manjka, pokazanog u članu 1. izvršće se kreditnim operacijama izloženim u članu 18. i 19. i 20. ovog zakona, u koliko se ovaj ne bi mogao pokriti novim državnim prihodima.

Član 3.

Budžet rashoda pod A. i prihoda pod B sastavni je deo ovoga zakona.

Član 4.

Svi prihodi predviđeni budžetom za 1919/20. godinu, trošiće se samo na rashode koji se u budžetu predviđaju, i to samo onako, kako se predviđaju i izlažu u partijama, pozicijama i samom tekstu budžeta rashoda.

Član 5.

Partije i pozicije budžeta za 1919/20. godinu, kako ih je izglasalo i rešilo Privremeno Narodno Predstavništvo, zakon su i ne smeju se, protivno odredbama zakona o Državnom Računovodstvu i ovoga zakona, prekoračiti, niti njihovi krediti upotrebljavati na što drugo do na ono, čemu su namenjeni u partijama, pozicijama i u samom tekstu Državnog Budžeta.

Virmani su dopušteni samo između pozicija iste partije, kao i između suma izloženih u samome tekstu jedne iste partije ili pozicije, a moraju se prethodno odobriti rešenjem nadležnog ministra (čl. 71 zakona o Državnom Računovodstvu), ili Pokrajinske Vlade sa prethodnim sporazumom Delegata Ministra Finansija, i o tome će se odmah izveštavati Generalna Direkcija Državnog Računovodstva.

Izuzetno od čl. 71. zakona o Državnom Računovodstvu dopušteni su virmani između pojedinih budžetskih partija rashoda kod: Bosne i Hercegovine, Dalmacije, Hrvatske i Slavonije, Slovenske i Bačke, Baranje i Banata, a po prethodnom odobrenju Ministra Finansija, o čemu će se takođe izvestiti Generalna Direkcija Državnog Računovodstva.

Ministri naredbodavci tražeće otvaranje kredita po svojim strukama preko Ministra Finansija, označujući kredite po glavama, partijama i pozicijama, a Generalna Direkcija Državnog Računovodstva knjižiće ove kredite i voditi evidenciju samo po budžetskim glavama, izuzećno od člana 4. zakona o Državnom Računovodstvu.

Član 6.

U Završnom Računu za 1919/20. godinu mora se pokazati i objasniti kod kojih je partija,

pozicija i suma u samom tekstu državnog budžeta bilo virmana i zašto.

Član 7.

Nikakav nov državni porez ili danak ma u kom obliku (porez, prial, takse itd.) ne sme se razreživati ni prikupljati od naroda, ako i u koliko nema oslonca u ovom zakonu i u zakonu o javnoj bezbednosti.

Isto tako, ne smeju se povećavati dažbine, zakonima utvrđene, kao i one koje sada Privremeno Narodno Predstavništvo odobri, pa ma koje vrste i imena bile, bez prethodnog odobrenja Privremenog Narod. Predstavništva.

Oni državni organi, koji bi naredivali ili vršili razrez ili prikupljali kakve budžetom nepredviđene i neodobrene državne namete, pa ma na osnovu kakvog specijalnog zakona ili rešenja, kazniće se gubitkom čina i službom i odgovaraće materijalno za prikupljene sume.

Tako isto i samoupravna tela: okruzi, srežovi i opštine ne smeju naplaćivati ni ustanoviti nikakav prial, pijačnu taksu ili ma kakvu drugu dažbinu, ako na to nemaju prava i ovlašćenja u kom zemaljskom zakonu, pa i ako su do sada ovakve dažbine, pa ma po kome osnovu, naplaćivali. Organi samoupravnih tela, koji bi protivno ovome propisu naplate vršili ili ove naredivali, kazniće se po propisu § 114. kaznenog zakonika.

Član 8.

Svi u budžetu imenovani državni prihodi, kojima država slobodno raspolaže, čim budu naplaćeni, predavaće se na raspored nadležnoj finansijskoj blagajnici i to u onoj moneti u kojoj su naplaćeni.

Član 9.

Jedino Ministar Finansija može za državnu potrebu kupovati zlato za srebro, i obratno, prodavati za srebro zlato, dobiveno od državnih prihoda i potraživanja. Isto tako Ministar Finansija je ovlašćen određivati zvanične kurseve za sve strane monete.

Član 10.

Svi izdaci, kako na redovne tako i na vanredne državne potrebe celokupnog Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca za vreme od 1. januara 1919. godine do početka budžetske 1919/20. godine, imaju se podiniriti iz vanrednih kredita od 300.000.000 dinara odobrenih 30. decembra 1918. godine i kredita od 130.000.000 dinara odobrenih 10. maja ove godine.

Ovi utrošeni krediti imaju se zasebno pokazati u Završnom Računu za 1919/20. godinu.

Član 11.

Izuzetno od člana 27. zakona o Državnom Računovodstvu dozvoljeno je iz „Kredita za nedovoljno predvidene rashode“ partije..... povećati pored materijalnih i sve budžetom odobrene kredite na plate ukaznog i neukaznog osoblja, u koliko bi se ovi pokazali kao nedovoljni po budžetskim rashodima utvrđenim za: Bosnu i Hercegovinu, Dalmaciju, Hrvatsku i Slavoniju, Slovensku i Bačku, Baranju i Banat.

Crpljenje ovog kredita po ukazanoj potrebi do 1000 dinara, može odobriti Pokrajinska Vlada u sporazumu sa delegatom Ministra Finansija; od 1000.— do 50.000.— dinara, pak po odobrenju samog Ministra Finansija, a preko ove sume potrebno je rešenje Ministarskog Saveta po obrazloženom predlogu Ministra Finansija.

Svako odobrenje iz ovog kredita dostavlja se odmah Glavnoj Kontroli u prepisu i iznosi poimenično u Završnom Računu (čl. 27. zak. o Drž. Računovodstvu.)

Član 12.

Iznos „Kredita za nedovoljno predviđene rashode“ izuzetno čl. 27. zak. o Držav. Računovodstvu, a s obzirom na odredbe čl. 11. ovoga zakona može biti 2% (dva od sto) od ukupne sume kredita odobrenih na materijalne rashode celog budžeta.

Član 13.

Iznos „kredita na sitne neimenovane potrebe“ može biti veći od kredita predviđenog čl. 28. zak. o Državnom Računovodstvu, ali ni u kom slučaju ne sme preći sumu od dinara 500.000.

Izuzetno od odredbe čl. 28. zak. o Držav. Računovodstvu utrošak iz ovog kredita do 10.000. dinara, po zahtevu pojedinih ministara, odobrava Ministar Finansija, a preko te sume Ministarski Savet po obrazloženju Ministra Finansija.

Član 14.

U vezi s članom 11. ovoga zakona, a izuzetno od odredbe čl. 116. zakona o Držav. Računovodstvu, broj i vrste ukaznih zvanja kao i neukaznih mogu se menjati i prekoračivati kod budžeta rashoda utvrđenih za: Bosnu i Hercegovinu, Dalmaciju, Hrvatsku i Slavoniju, Slovensku i Bačku, Baranju i Banat.

Član 15.

U vezi s čl. 112. ovog zakona, rok koji je određen čl. 9. zakon o Državnom Računovodstvu za podnošenje predloga budžeta svih Ministarstava Ministru Finansija, određuje se za budžet-

sku 1920/21. godinu najdalje do 1. januara 1920. g.; Ministar Finansija dužan je sastaviti opšti predračun državnog budžeta do 1. aprila 1920. godine.

Član 16.

Izuzetno od čl. 135. zakona o Državnom Računovodstvu uz opšti predlog državnog budžeta za 1919/20. godinu neće se podnosi Privremenom Narodnom Predstavništvu i Završni Račun poslednje zaključene budžetske godine.

Član 17.

Izuzetno od čl. 55 zakona o Državnom Računovodstvu, a u vezi s članom 112. ovog zakona svi prihodi budžetski za račun tekuće 1919/20. godine primaju se do 30. juna 1920. godine zaključno. Dotle su knjige za uvođenje državnih prihoda za tu godinu otvorene.

Ovlaštenje za ministra Finansija.

Član 18.

Da može izdavati, po rešenju Ministarskog Saveta, blagajničke zapise (bonove) sa rokom od 3, 6 i 12 meseci u krunama i dinarima. Interes na njih ne može biti veći od 6%. Suma ovih zapisa ne sme biti u prometu veća od 100,000.000. dinara i 500,000.000. kruna. U ovu sumu ne ulaze bonovi za podlogu obrtnog kapitala, izdatih na osnovu člana 6. zakona od 15. marta 1908. godine o produženju povlastice Narodnoj Banci.

Član 19.

Da može, radi pokrića budžetnog deficitia i radi pretvaranja ovog privremenog duga u stalni, zaključiti, jedan unutarnji zajam, po uslovima, koje će odrediti Ministarski Savet.

Član 20.

Da može zaključiti, po odobrenju Ministarskog Saveta, zajmove i privremene pozajmice u inostranstvu kod savezničkih i prijateljskih Vlada, do ukupnog iznosa od 500,000.000. franaka, radi ishrane i snabdevanja zemlje, kao i za pokriće drugih potreba državnih.

Član 21.

Uzimaju se na znanje i odobravaju ranije već zaključeni sporazumi sa Vladom Saveznih Američkih Država za avanse od 65,000.000. dolara po rešenjima Ministarskog Saveta DRBr. 53751. od 27. decembra 1918. DRBr. 37381. od 19. maja 1919. DRBr. 38497. od 21. maja 1919. godine.

Član 22.

Da povuče iz saobraćaja žigosane krune, a tako isto levove i perpere, koji su u opticaju na našoj teritoriji, i zameni ih dinarima izdatim od emisione banke, koja bude ustanovljena za celo Kraljevstvo. Pogodbe pod kojima će se povlačenje krune, levova i perpera i njihova zamenica dinarima izvršiti, utvrđice se rešenjem Ministarskog Saveta.

Do povlačenja ovih monet izdaci će se moći činiti po odluci Ministra Finansija u Srbiji i Crnoj Gori u krunama pored dinara, a tako isto u ostalim oblastima pored krune u dinarima, po zvaničnom kursu.

Član 23.

Da može, iz državne gotovine vršiti isplate na potrebe, predvidene u tač. 2. i 3. čl. 41. zakona o državnom Računovodstvu, pridržavajući se pri tom pogodaba, koje su u tim propisima označene.

Član 24.

Da izuzetno dok redovan razrez poreza za 1919/20. godinu ne bude izvršen, može narediti privremeno prikupljanje poreza od poreskih obveznika na račun razreza za 1919/20. godinu i ove ovako prikupljene sume uračunaće se, kad razrez poreza bude gotov, kao otplaćene sume na ime poreza.

Član 25.

Da može privremeno izdati Ministru Ishrane i Obnove Zemlje na ime obrtnog kapitala:

1. Za ishranu stanovništva.

Za obrtni kapital samoupravnim selima, mesnim odborima za pomoć postradalih u ratu i javnim prodavnicama Din. 30,000.000.

2. Za obnovu privredne moći zemlje.

Za nabavku poljoprivrednih sprava, zanatskog alata i materijala; za obnovu industrije i nabavku sirovine za istu Din. 100,000.000.

Obe ove sume Ministar Ishrane i Obnove Zemlje biće dužan da sukcesivno vrati Državnoj Kasi kako i u koliko budu naplaćene i u onoj moneti, u kojoj budu naplaćene.

Član 26.

Da može, Ministru Poljoprivrede izdati privremeno za nabavku stočne hrane za 1920. godinu a iz letine 1919. godine:

- a) za državni stočarski zavod do dinara 300.000—
- b) za školu za stočarstvo u Kraljevu dinara 20.000—
- v) za ratarsku školu u Šapcu . dinara 10.000—
- g) za ratarsku školu u Skoplju . dinara 10.000—
- d) za nižu poljoprivrednu školu
u Bitolju dinara 10.000—

Izuzete sume dužan će biti Ministar Poljoprivrede, odnosno poljoprivredne ustanove, vratiti kad se odobri budžet za 1920/21. godinu.

Član 27.

Da može u cilju što brže privredne obnove naše zemlje, dati u ime Kraljevstva garanciju za kredite, koje naši podanici mogu dobiti u inostranstvu, a do ukupnog iznosa od 500,000.000 (pet stotina miliona) dinara. Ministarski Savet će odlučiti, kojim će se udruženjima: trgovaca, zanatlija, industrijalaca, zemljoradnika, novčanih zavoda i t. d. davati državna garancija prema inostranstvu, vodeći pri tom računa ne samo o sigurnosti za državu u pogledu preduzetih obaveza, nego i o poslovnoj solidnosti i čestitosti privrednih grupa, koje se budu obraćale za kreditiranje u inostranstvu.

Član 28.

Da može izdati Upravi Državnih Monopola, za slučaj njenih potreba, od monopolskih redovnih prihoda pozajmice za investicije svih monopola i kupovinu sirovog duvana i drugih artikala, kao i za isplatu potrebnih izdataka oko gajenja, nadzora, otkupa, prenosa, vezivanja i sredivanja zemaljskog duvana 125,000.000 dinara, no s tim da je uprava dužna da datu joj pozajmicu vrati najdalje do 1. aprila 1920. godine.

Član 29.

Da može stavljati Upravi Državnih Monopola na raspoloženje, bilo iz državne gotovine ili iz zajma, potrebne sume za kupovinu zemljišta i za podizanje potrebnih zgrada za fabrike i stovarišta, kao i nabavku potrebnih mašina do 30 milijona dinara s tim, da Uprava ovu sumu vrati amortizacijom duga iz redovnih svojih prihoda u roku za 10 godina.

Član 30.

Da može na predlog Upravnog Odbora Samostalne Monopolske Uprave postavljati monopolsko osoblje, prema novoj uredbi, po zvanjima, bez obzira na budžetom predviđeni broj i zvanje monopolskog osoblja, do odredene ukupne sume na platu ukaznog osoblja i povišice plata.

Član 31.

Da može uvesti u život u ostalim krajevima Kraljevstva pored Srbije sve monopolске zakone koji važe za Srbiju — sem monopolija na alkohol — sa svima izmenama i dopunama i to: Zakon o Monopolu Duvana od 14. marta 1890. godine sa izmenama i dopunama: od 26. januara 1900. godine; od 11. aprila 1902. godine i od 23. marta 1904. godine; Zakon o monopolu soli od 17. mar-

ta 1890. godine sa izmenama i dopunama; od 23. januara 1899. godine, od 26. januara 1900. godine, od 29. aprila 1902. godine i od 23. marta 1904. godine; Zakon o ustanovljenju novih državnih monopolija na žižice, petroleum i hartiju za cigarete od 3. avgusta 1893. godine sa izmenama i dopunama; od 23. jula 1898. godine, od 1. maja 1902. godine i od 23. marta 1904. godine.

Izvršenje ovih monopolija poverava se Upravi Državnih Monopola s tim, da se na predlog Ministra Finansija postavljaju još pet članova Odbora Monopolske Uprave, koji će sa ostalim članovima Upravnog Odbora, vršiti dužnost predvidenu čl. 6. uredbe o Samostalnoj Monopolskoj Upravi. Na postavljanje ovih članova Upravnog Odbora ne odnosi se stav 3. čl. 5. Zakona o konverziji državnih dugova. U ukazu o postavljenju određuje se vreme za koje će dotični članovi biti članovi Upravnog Odbora. Nagrada ovih članova Uprave Državnih Monopola, kao i ostalih članova, sem predstavnika poverilačkih grupa, određuje se prema čl. 9. Zakona o konverziji državnih dugova. Poslednja rečenica čl. 9. pomenutog zakona ukida se. Ministar Finansija propisaće pravilnik o popunjavanju njihovih mesta.

Uprava Državnih Monopola vodiće zasebno knjigovodstvo o prihodima i rashodima monopolija za Srbiju u starijim granicama, i sa ovim prihodima postupati saobrazno Zakonu o Konverziji Drž. Dugova. Sve ostale monopoliske prihode Kraljevstva stavljajuće na raspolaganje Ministru Finansija.

Uprava Državnih Monopola ima prava, da privatne fabrike žižica, petroleum-a i cigar-papira stavi pod svoju kontrolu sa plaćanjem monopoliske takse saobrazno zakonu.

Član 32.

Da može zakon o uvodenju Monopola na saharin i druge veštačke materije za zasladivanje, koji važi u Bosni i Hercegovini, primeniti na teritorije predašnjih Kraljevina Srbije i Crne Gore i propisati potreban pravilnik, kojim će se regulisati postupak za izvidanje i kažnjavanje krivica po ovome zakonu.

Član 33.

Da može, u sporazumu sa Ministrom Prosvete, odobriti veće izdatke, preko budžetom odobrenih kredita, na slučaj, da prihodi budu veći od budžetom predviđenih, a u srazmeri povećanih prihoda, i to:

1. Državnoj Štampariji, na nadnice, nabavku hartije, materijala i mašina.

2. Narodnom Pozorištu, na sve materijalne potrebe i honorare pozorišnim članovima, muzikantima, radnicima i gostima umetnicima.

Član 34.

Da može, u sporazumu sa Ministrom Pošta i Telegrafa, odobriti veći izdatak, preko budžetom odobrenih kredita: na štampanje svih obrazaca, na nabavku ogreva i osvetlenja stanicama i na nabavku materijala za poštansku i telegrafsko-telefonsku struku, na slučaj da prihodi budu veći od budžetom predviđenih, i to u srazmeri povećanih prihoda.

Član 35.

Da može Ministru Vojnom i Mornarice izdati privremeno:

1. Dinara 50,000.000 za nabavku ljudske i stočne hrane od letine 1919. god., a koja je hrana potrebna za vreme od 1. juna 1920. godine do žetve u 1920. godini s tim, da je Ministar Vojni i Mornarice dužan ovu sumu vratiti kad mu se odobri budžet za 1920/21. godinu.

2. Dinara 10,000.000.— za nabavku i preradu materijala za odelo i obuću za mesece: juni, juli i avgust 1920. godine s tim, da je Ministar Vojni i Mornarice dužan vratiti ovu sumu kad mu se odobri budžet 1920/21. godine.

3. Dinara 2,000.000.— za nabavku drva za mesece: juni, juli i avgust 1920. godine s tim, da je Ministar Vojni i Mornarice dužan vratiti ovu sumu kad mu se odobri budžet za 1920/21. godinu.

Član 36.

Da stavi na raspoloženje Ministru za Agrarnu Reformu sumu od 20,000.000.— kruna za isplatu haka (kmetovske dugovine) za 1918. god., na osnovu § 4. Predhodnih Odredaba Ministarskog Saveta za pripremu agrarne reforme od 25. decembra 1919. god., a pored toga i sumu od 500.000.— dinara za podmirenje prvih troškova oko rapatriranja, naseljavanja i kolonizacije.

Član 37.

Da može, izuzetno od člana 6. Zakona o Opštoj Carinskoj Tarifi po predhodnoj oceni, koja će se zasnivati na zakonu o potpomaganju domaće radinosti i industrije, oslobođavati od carine i svih carinskih taksa:

1. Ministarstvo Vojno za sve nabavke, koje idu u ubojnu i ostalu materijalnu spremu vojske ili na izradu potrebnih za to predmeta;
2. Ministarstvo Saobraćaja, Ministarstvo Pošta i Telegrafa, kao i zasebne uprave i ustanove, koje stoje pod pojedinim Ministarstvima

(Uprava Državnih Monopola, Državna Štamparija, Vojno-Tehnički Zavod, Opšta i sve Državne Bolnice, Apotekarsko-Sanitetska Slagališta i druge slične ustanove), pa i privatne sanatorijume, po saslušanju Sanitetskog Saveta, za sve one nabavke, koje vrše za svoju potrebu, u koliko one služe za izvršenje nijihovog glavnog zadatka.

Sva ova Ministarstva kao i uprave i ustanove dužne su sve porudžbine ove vrste odmah dostaviti s potrebnim dokazima, Ministru Finansija čim se one učine.

Sva nadleštva, koja raspisuju licitacije i oslobođavaju se carine i carinskih dažbina, moraju poslati prethodno Ministru Finansijsa na odobrenje uslove, po kojima se isporučiocis oslobođavaju te carine i ostalih carinskih dažbina i za koje predmete.

Član 38.

Da može, po sporazumu sa nadležnim Ministrom, dopustiti sloboden uvoz gvozdenog, drvenog i opšte građevinskog materijala, koji uvoze ckruzi, rezovi, opštine i udruženja u cilju podizanja bolnica, kasarna, vodovoda, za gradenje i održavanje železnica, mostova, tunela i utvrđivanja obala, kao i železničkih vagona za prenos robe.

Tako isto da može, po sporazumu sa nadležnim Ministrom pod kontrolom upotrebe, privremeno spustiti uvozne stavove carinske tarife za izvesnu robu, ako bi to zahtevali humani, sanitetski i prosvetni interesi.

U ovom slučaju, da može dotične predmete oslobođiti i plaćanja trošarine.

Član 39.

Da može, ako se u toku godine prijavi veći broj kandidata za učitelje i veći broj učenika, a potom i potreba za otvaranjem većeg broja škola, izdati Ministru Prosvete do 60.000.— dinara po partiji br. poz. br., do dinara 60.000. po partiji br. poz. br., i do dinara 40.000.— po partiji br. ovoga budžeta, svega dinara 160.000.—

Član 40.

Da može broj činovnika u Generalnoj Direkciji Državnog Računovodstva, a tako isto i u Okružnim i Sreskim Finansijskim Upravama, s obzirom na stvarne potrebe službe, povećavati i preko broja utvrđenog čl. 4., 10. i 16. zakona o uredenju Glavnog Državnog Računovodstva od 5. maja 1911. godine, a u granicama predvidenim budžetom rashoda.

Član 41.

Da može u Generalnoj Direkciji Državnog Računovodstva kao i u Okružnim i Sreskim Finan-

sijskim Upravama postavljati osoblje i bez kvalifikacije koje se traže po čl. 5., 12. i 16. zakona o uredenju Glavnog Državnog Računovodstva od 5. maja 1911. godine. No ovo ne važi za Generalnog Direktora Državnog Računovodstva.

Član 42.

Da može iz stvarno naplaćenih suma, naime državnih potraživanja, koja su rashodovana kao propala ili zastarela, kao i iz suma pod državnim potraživanjima ma po kom osnovu, koja državnim vlastima nisu poznata bila, davati nagrade licima, koja su pripomogla naplatiti ta potraživanja, no koja nagrada ne može biti veća od 10 po sto od naplaćene sume.

Ova nagrada ne pripada državnim organima, koji o ovim potraživanjima po službenoj dužnosti moraju voditi računa.

Član 43.

Da može, po sporazumu sa Ministarskim Savetom, prodati javnom licitacijom sva ona državna imanja — dobra koja ne donose veći prihod od 10.000 dinara na godinu.

Član 44.

Da može postavljati:

Na teret partije.... na nove hemičare i tehnologe u nedostatku kandidata za ukazne tehnologe i hemičare — neukazne ili honorarne;

Na teret partije.... na platu pripravnika, u nedostatku kvalifikovanih kandidata, dijurniste bez propisnih kvalifikacija ali s tim, da oni ne mogu polagati pravo na ukazno zvanje kao kvalifikovani pripravnici.

Član 45.

Da može izvršiti obračun i isplatu: plata, povišica, pensija, izdržavanja, narodnih priznanja i invalidskih potpora — neizdatih za vreme okupacije 1916. do 1918. god. činovnicima, pensionerima i invalidima predašnjih Kraljevina Srbije i Crne Gore — računajući krune prema dinarima i perperima s obzirom na zvanični kurs: 88 franc. franaka ravno 100 dinara ili perpera i na kurseve Ženevske berze u dotičnim godinama u pogledu Šv. franaka i kruna. U ove plate računaju se samo sistematske plate, bez dodataka. Način i red kojim će se ove isplate vršiti odrediće Ministarski Savet naročitim odlukom.

Član 46.

Da može izuzetno od čl. 47. zakona o Državnom Računovodstvu, zbog tehničkih nezgoda, objaviti u Službenim Novinama, kao naročiti prilog dotičnog broja, finansijski zakon i budžet držav-

nih prihoda i rashoda u celini po glavama, a ne i po partijama i pozicijama.

Ovlaštenje za ostale ministre.

Član 47.

Ovlašćuje se Ministar Narodnog Zdravlja, da, po rešenju Ministarskog Saveta, može utrošiti iz „Sanitetskog Fonda“ za podizanje bolnica i to:

1. Za podizanje bolnica za duševne bolesti ukupnu sumu od dinara 1,600.000.—

2. Za dovršenje Opšte Državne bolnice ukupnu sumu od dinara 1,245.000.—

3. Za građenje velikih okružnih bolnica u: Kragujevcu, Požarevcu i Šapcu, din. 1,315.000,—

4. Za podizanje okružnih bolnica II reda u: Vranji, G. Milanovcu, Negotinu, Pirotu, Užini, Jagodini, Krušavcu i Prokuplju ukupnu sumu od dinara 1,270.527.31

5. Za podizanje sreskih bolnica u: Gradištu, Obrenovcu i Lazarevcu po 75.000 dinara i na pomoć srezu levačkom za podizanje bolnice 30.000, svega dinara 255.000.—

Sve ovo na osnovu člana 3. zakona o upotrebi jednog dela kapitala „Fonda Školskog i Sanitetskog“ od 21. I. 1912. godine i po članu 5. istog Zakona da može utrošiti iz Sanitet-skog Fonda, i to:

1. Za potrebe Vrњačke Banje sumu od D. 215.000.—

2. Za potrebe Vrangske Banje sumu od D. 290.000.—

3. Za potrebe Brestovačke Ban. sumu od D. 170 000.—

Ukupno iz Sanitetskog Fonda D 6,360 527.31

Član 48.

Ovlašćuje se ministar Saobraćaja, da može u ovoj godini upotrebiti prihode sa državnih željezničkih pruga u Banatu, Bačkoj i Baranji na podmirenje svih ličnih i materijalnih izdataka u ovoj godini oko eksploatacije tih pruga, s tim, da se proračun tih prihoda i rashoda naknadno podnese Ministru Finansija na odobrenje u toku ove godine; da se prema njemu prihodi i rashodi po kažu u Završnom Godišnjem Računu; da eventualni višak rashoda padne na teret opštег državnog budžeta, kao i da Ministar Finansija može davati Ministru Saobraćaja i pre podnetog mu budžeta za ove pruge potrebne mu sume za podmirenje rashoda, u nedostatku dovoljnih prihoda od tih pruga. Ovo važi i za eksploataciju pomorskog i rečnog brodarstva.

Član 49.

Ovlašćuje se Kraljevska Vlada da može produžiti započeto građenje niže navedenih pruga, i to:

a) za one čije je građenje predviđeno Zakonom o Zajmu od 15. decembra 1909. godine, odobrava se za ovu godinu kredit i to:

1. za prugu Knjaževac-Niš dinara 600.000.—

2. za „ Topčider-Mala Krsna d. 300.000.—

3. za „ Mala Krsna-Požarevac d. 500.000.—

Ukupno dinara 1,400.000.—

b) za one čije je građenje predviđeno Zakonom o građenju novih železnica od 24. aprila 1913. godine, odobrava se za ovu godinu kredit i to:

1 za prugu Niš—Prokuplje—Merdare din 500 000 —

2. Za prugu Kragujevac—Kraljevo—Raška din 500.000 —

3. Za prugu Kruševac—Jankova Klisura do veze sa željeznicom Niš—Prokuplje—Merdare din 500.000 —

4. Za prugu Valjevo—Osečina do veze sa željeznicom okr. podrinskog din. 250.000 —

Ukupno din 1,750 000 —

Član 50.

Izuzetno od člana 88. zak. o Državnom Računovodstvu, primaće se za kauciju ovih pruga, sem gotovog novca, državnih i državom garantovanih hartija od vrednosti, još i uložna knjižica Uprave Fondova i garantna pisma onih banaka i novčanih zavoda u Kraljevstvu, čiji je uplaćeni osnovni kapital najmanje 1,000.000.— dinara. No garantna pisma ne mogu biti za veću sumu od polovine uplaćenog kapitala pomenuvih banaka i novčanih zavoda. Pre nego što se prime u kauciju, garantna će se pisma upućivati Generalnoj Direkciji Državnog Računovodstva radi kontrole, da se odredena garancija ne prekorači.

Veličina je kaucije 7% od predračunske, odnosno od izlicitirane sume pojedinih pruga odmah pri podnošenju odnosno odobrenju ponude za licitaciju, i 5% koji će se zadržavati od svake meščne isplate.

Član 51.

Ovlašćuje se Ministar Saobraćaja:

a) da može u Direkciji Državnih Željeznica u Beogradu sve isplaćene nadnice onog pomoćnog osoblja, koje se po odobrenju budžeta postavi (reguliše) za stalne i privremene službenike, od početka godine staviti na teret onih budžetskih partija iz kojih ovo regulisano osoblje prima platu,

b) da može u 1919./20. god. iz prihoda Direkcije Državnih Željeznica u Beogradu isplaćivati: dužnu vozarinu, kao i kolotečinu u direktnom saobraćaju ove direkcije na njenim prugama kao i njene refakcije, više naplaćenu vozarinu, naknade za prekoračene predajne rokove, blagajničke manjke i druga potraživanja, koja se ne mogu naplatiti po članu 3. tačka 19. Zakona o Uredjenju ove Direkcije, — s tim, da se ovi rashodi počažu u godišnjem računu Direkcije.

Član 52.

Izuzetno od člana 123. zakona o Državnom Računovodstvu, ovlašćuje se Ministar Prosvete:

1. Da može u 1919./20. god. upotrebiti profesore univerziteta, srednjih i stručnih škola, nastavnike i nastavnice narodnih škola i vršioce dužnosti školskih nadzornika na rad u Ministarstvu, u muzejima, u srednjim, stručnim i humanim školama, prema ukazanoj potrebi;

2. Da može učitelje narodnih škola oslobođiti od redovne dužnosti kad vrše dužnosti poslovoda okružnih školskih odbora u onim okruzima, u kojima nema stalnih školskih nadzornika;

3. Dok ne bude mogućnosti da se za školske nadzornike u svima okruzima postave spremni kandidati po članu 72. zakona o narodnim školama, da može, u sporazumu sa Glavnim Prosvetnim Savetom, za pojedine školske okruse, odrediti učitelje narodnih škola za vršioce dužnosti školskih nadzornika, ne oduzimajući im pravo na stečeno i dobiveno učiteljsko mesto i na odgovarajuću stanarinu, koja će im se isplaćivati uz nadzornički dodatak iz budžeta određenog za nadzor.

Član 53.

Ovlašćuje se Ministar Privrede da novac od prodaje plugova i drugih sprava, nabavljenih po partiji br. pozicija br., koje ustupi zemljoradnicima, može odmah ponova na isti cilj upotrebiti. Tako isto, da novac dobiven od prodaje ženskih grla, govedi, sitne stoke i živine, nabavljenih po partiji br. poziciji br. može odmah upotrebiti za dalje nabavljanje ove stoke i živine radi razdavanja narodu po kupovnoj ceni.

Član 54.

Ovlašćuje se Ministar za Agrarnu Reformu:

a) da iz priroda, postignutih prilikom izvođenja agrarne reforme može upotrebiti potrebne sume na podmirenje troškova oko izvodenja zakona o agrarnoj reformi;

b) da može postaviti potreban broj ukaznog i neukaznog osoblja pri povereništvima i komisi-

jama za provedbu agrarne reforme, i pored onih, koji su predviđeni budžetom.

Član 55.

O svima rashodima iz fondova po finansijskom zakonu, u koliko oni nisu izloženi u računskom delu budžeta, podneće pojedina nadleštva detaljan izveštaj Ministru Finansija, koji će sve te izdatke pokazati odvojeno u Završnom Računu.

Odredbe za neposredne poreze, posredne poreze i carine.

a) Odredbe za neposredne poreze:

Član 56.

Zakon o Neposrednom Porezu od 14. juna 1884. god. sa svima izmenama i dopunama rasprostire se u svemu i na oblasti Stare Srbije i Makedonije. Izuzetno za ovu godinu, zbog tehničke nemogućnosti da se razrez poreza u Staroj Srbiji i Makedoniji izvrši po zakonu o Neposrednom porezu, razrezaće se i naplatiti od građana tih oblasti putem reparticije na ime poreza 12.000.000.— dinara i to: za pokriće opštih rashoda dinara 10.000.000.— i za pokrića rashoda na invalidske potpore 2.000.000.— dinara.

Član 57.

Zakon o Neposrednom Porezu od 14. juna 1884. god. sa svima njegovim izmenama i dopunama rasprostire se u svemu i na oblasti Crne Gore. Izuzetno za ovu godinu zbog tehničkih nemogućnosti, razrez poreza u starim oblastima Crne Gore izvršiće se u svemu po zakonima, koji su i do sada tamo važili. U novim prisajedinjenim oblastima Crne Gore razrezaće se i naplatiti na ime poreza za ovu godinu po „Poreskoj Uredbi o razrezu i naplati poreza u oslobođenim i prisajedinjenim oblastima Kraljevine Srbije“ od 20. januara 1914. godine putem reparticije suma od 1.200 000.— dinara.

U Državni Poreski Odbor predviđen u članu 5. Poreske Uredbe doći će, pored članova tamo imenovanih kao članovi po jedno lice iz svakog okruga oslobođenih oblasti Crne Gore, koje okružni načelnik izabere, a osim toga još jedan činovnik Ministarstva Finansija koga Ministar Finansija odredi, i jedan načelnik Ministarstva Trgovine koga Ministar Trgovine odredi.

Član 58.

Za isplatu svešteničkog bira u predašnim starim oblastima Kraljevine Srbije unosi se u budžet rashoda za 1919./20. godinu suma u 1.400.000.— dinara.

Ministrastvo Vera, po saslušanju nadležnih arhijereja, podeliće ovu sumu svima sveštenicima u pomenutim oblastima prema veličini njihovih parohija; i odredena suma svakome svešteniku isplaćivaće se iz državne kase na ime bira u dvanaestinama mesečno u napred.

Sume, naplaćene na ime ovoga bira, po postojećim zakonima unosiće se u državnu kasu i pokazivati kao sveštenički bir, u kome se cilju u budžetu prihoda za 1919./20. godinu predviđa suma u 1,400.000 dinara.

Naplata pak svešteničkog bira u predašnjim novim oblastima Kraljevine Srbije i isplata sveštenicima tih oblasti vršiće se po propisima Poreske Uredbe za te oblasti, kao i po naredenjima izdatim od nadležne vlasti za izvršenje naplata i isplata ovog bira.

Pravo na ovaj bir imaju i porodice onih sveštenika, kako iz predašnjih starih, tako i predašnjih novih oblasti Kraljevine, koje je neprijatelj prilikom najeze i okupacije poubijao, ili su kao internirani ili od posledice interniranja umrli. Ovimi porodicama bir pripada u onom iznosu, u kome bi ga i dotični sveštenici primali, i primaće ga dole dok se pitanje o pomoći ovim porodicama definitivno ne reguliše.

Član 59.

Za pokriće rashoda na invalidske potpore u starim oblastima Srbije za 1919/20. godinu služi invalidski porez koji će se naplaćivati po ovoj skali:

Poreski obveznici, koji plaćaju neposrednog poreza sa ličnim

| | do | 10 din. zaključno plaćaće | 4 din. |
|-------|---------|---------------------------|--------|
| preko | 10 „ | 20 „ | 5 „ |
| „ | 20 „ | 30 „ | 10 „ |
| „ | 30 „ | 50 „ | 14 „ |
| „ | 50 „ | 100 „ | 18 „ |
| „ | 100 „ | 200 „ | 22 „ |
| „ | 200 „ | 300 „ | 36 „ |
| „ | 300 „ | 500 „ | 48 „ |
| „ | 500 „ | 700 „ | 60 „ |
| „ | 700 „ | 1000 „ | 80 „ |
| „ | 1000 „ | 1500 „ | 150 „ |
| „ | 1500 „ | 2000 „ | 300 „ |
| „ | 2000 „ | 3000 „ | 500 „ |
| „ | 3000 „ | 4000 „ | 700 „ |
| „ | 4000 „ | 5000 „ | 800 „ |
| „ | 5000 „ | 7000 „ | 1000 „ |
| „ | 7000 „ | 10000 „ | 1500 „ |
| „ | 10000 „ | | 2000 „ |

Invalidski porez ne povlači za sobom nikakve prireze ni državne ni samoupravne.

Isto tako invalidski porez ne utiče na visine neposrednih poreza u svima slučajevima, gde se

po kakvom specijalnom zakonu, radi sticanja ili gubljenja kakvoga prava ili sposobnosti traži za poreskog obveznika, da plaća izvesnu sumu neposrednog poreza kao što je slučaj kod uverenja o siromaštini, uverenja radi plaćanja školarine, uverenja o visini neposrednog poreza zadruge zarađ regulisanja izvesnih prava i dužnosti po zakonu o Ustrojstvu Vojske i t. d.

Poreski obveznici, koji su oslobođeni plaćanja neposrednog poreza po članu 47. tač. g., d. i č. zakona o neposrednom porezu, kao i oni po čl. 37. gradevinskog zakona za varoš Beograd koji je ukinut zakonom od 11. maja 1909. godine, podleže plaćanju invalidskog poreza. Ovlašćuje se Ministar Finansijski da propiše postupak za određivanja ovog poreza kod gore imenovanih obveznika.

Starešine zadruge plaćaju invalidski porez prema neposrednom porezu zadruge, a ostali članovi zadruge prema neposrednom porezu kojim su lično zaduženi.

Poreski obveznici koji plaćaju neposredni porez i u drugim opština sem u mestu svoga stanovanja, invalidski porez plaćaju u mestu svoga stanovanja, a u ostalim mestima samo onda ako neposredni porez u njima iznosi više od 20 dinara. U tom slučaju, invalidski porez odrediće se prema sumi neposrednog poreza u svakoj opštini.

Član 60.

U svima odredbama zakona o neposrednom porezu, kao i u odredbama drugih zakona, u kojima se pominje Poreska Uprava i poreska odeljenja, reči „Poreska Uprava“ zamenjuju se rečima „Generalna Direkcija Neposrednih Poreza“, odnosno „Generalna Direkcija Posrednih Poreza“, a reči „poresko odeljenje“ zamenjuju se rečima „finansijska uprava“.

Član 61.

Član 15. zakona o Poreskoj Upravi, poreskim odborima i poreznicima ukida se.

Poreznici i kontrolori državne trošarine se po zvanju i plati ravnaju sa kontrolorima, blagajnicima, knjigovodama i revizorima okružnih finansijskih uprava iz člana 11. zakona o Uredjenju Glavnog Državnog Računovodstva.

Unapredjenje poreznika i kontrolora državne trošarine biva po napred pomenutom članu 11.

Prevodenje će se izvršiti u roku od tri meseca od dana stupanja u život ovoga zakona.

Dodatak na stan ukida se.

Odredbe ovog člana vrede i za šefove, blagajnike i knjigovode finansijskih uprava.

Član 62.

Beogradsko Poresko Odeljenje funkcioniše kao zasebna finansijska uprava sa funkcijama, koje mu pripadaju po članu 17. zakona o Poreskoj Upravi, poreskim odborima i poreznicima.

Upravnik Beogradskog Poreskog Odeljenja i osoblje ovoga odeljenja imaju rang i platu šefa i činovnika okružnih finansijskih uprava po zakonu o uredenju Glavnog Državnog Računovodstva.

Beogradsko Poresko Odeljenje stajaće pod neposrednim nadzorom Generalne Direkcije Državnog Računovodstva.

Član 63.

Poreski uredi u Bošnji i Hercegovini i poreske vlasti I stepena u Dalmaciji i Sloveniji odvajaju se od kotarskih ureda (poglavarstva) i vršiće svoje poslove od sada kao samostalni uredi neposredno podređeni svojim finansijskim direkcijama odnosno delegatu Ministra Finansija.

Ovim se ništa ne dira u dužnost poreskih ureda u Bosni i Hercegovini, da izvršuju kao državne blagajnice i depozitni uredi naloge nadležnih vlasti i organa, a ne dira se ni u dužnost kotarskih ureda (poglavarstva) i ostalih administrativno-političkih vlasti i ureda, da poreskim vlastima i uredima u vršenju njihove službe oko razreza i ubiranja poreza i drugih javnih dažbina brzo ukazuju svaku zatraženu pomoć.

Član 64.

Ovlašćuje se Ministar Finansija da u novim oblastima Kraljevstva može po tamošnjim zakonima sastavljena poreska poverenstva — ako nade za potrebno — zameniti novim poverenstvima prema postojećim zakonima i oblasti tih poverenstva nanovo odrediti.

Izmene koje su neke pokrajinske vlade stvorile u pogledu izvođenja razreza poreza, može Ministar Finansija ako nade za potrebno — usvojiti i u tom slučaju razrez će se poreza na taj način i dalje vršiti.

Svoje pravo, da imenuje predsednika i članove pojedinih poverenstava, može Ministar Finansija preneti na svog delegata u dotičnoj oblasti ili na koju drugu vlast.

Ako bi se došlo do ovog uverenja da su odbori u vremenu od 1914. do 1918. godine, u pojedinim slučajevima eminentno nepravednim razmerom porez razrezali, Ministar Finansija može nadrediti, da se dotični razrez pred novo sastavljenim poreskim odborima ponovo raspravi baš i onda, ako je taj razrez već i pravosnažan postao. Za podnašanje takvih molba ostavlja se rok od tri me-

seca računajući od dana kad ovaj zakon stupi na snagu.

Član 65.

Ovlašćuje se Ministar Finansija da može pri izradi poreskog rasporeda za razrez poreza u starim oblastima Srbije za ovu godinu uračunati sve državne i specijalne prikeze u stope neposrednoga poreza. Decimalni razlomci proračunatih suma poreza zaokrugliće se na cele brojeve i to tako da se oni iznad 0.50 din. zaokrugle na ceo dinar više, a oni ispod 0.50 din. zaokrugle na ceo dinar manje.

Član 66.

Neposredni porezi, državni (bivši pokrajinski) prikezi i nameti, koji se temelje na zakonima ustanovljenim pre rata, naplaćivaće se od 1. septembra ove godine od istih poreskih jedinica i po istim poreskim stopama u dinarima.

Neposredni porezi, državni (bivši pokrajinski) prikezi i nameti, koji su uvedeni za vreme rata, naplaćivaće se od 1. septembra 1919. godine u dinarima prema odnosu po kome će se zameniti kruna za dinar.

Za sve vrste pristojbi (taksa) po postojećim zakonima od 1. septembra 1919. godine stupa dinar na mesto krune.

Ako je za osnov odmeranja takse (pristojbe) služila procena u krunskoj vrednosti ratnog vremena, naplatice se odmerena taksa (pristojba) prema odnosu, po kome će se zameniti kruna za dinar.

Zaostaci na neposrednim porezima, prikezima, nametima i taksama, koji potiču iz prošlih godina naplaćivaće se od 1. septembra 1919. godine u dinarima prema odnosu zamene krune za dinar, a zaostaci ovogodišnji, koji su dospeli za uplatu pre 1. septembra 1919. god., ako se tiču neposrednih poreza, prikeza i nameta ustara ovjenčanih po predratnim zakonima i ovogodišnji zaostaci na pristojbama uplaćivaće se od 1. septembra ove godine u potpunoj svoti u dinarima, a ako se tiču neposrednih poreza, prikeza i nameta uvedenih za vreme rata uplaćivaće se prema odnosu, po kome se zameni kruna za dinar.

Odredbe ovog stava vrede i za ostale poreske novčane kazne, globe, zatezne kamate i ovršne pristojbe.

Porezi, koji se, dok nisu propisani ne naplaćuju prema prošlogodišnjoj dužnosti zatim neposredne, jednostavne i povisne pristojbe, ako nisu dospeli za uplatu pre 1. septembra o. g. zbog toga što ih nadležna vlast (ured) nije mogla na vreme odmeriti, a obavezni nije tome krov, naplatice se prema odnosu zameni krune za dinar.

Dozvoljeni poček ne menja ništa na gornjim odredbama.

Član 67.

Oni poreski obveznici, na celoj teritoriji Kraljevstva, koji svoj poreski dug ne izmire, pa to ne učine ni na posebni poziv finansijske vlasti u roku odredenom u istom pozivu, platiće u ime kazne 50% od one sume, koja se po postojećim zakonima do toga roka imala platiti. Rok određen u pozivu ne može biti kraći od 15 dana, ni duži od 30 dana.

U slučaju promene poreske osnove, kazna 50% ostaje nepromenjena.

Ovu odredbu ne može se primeniti na sume za koje je Ministar Finansija ili koji drugi ovlašćeni organ odobrio poček, a tako isto i na sume koje su ostale nenaplaćene usled izjavljene žalbe.

Član 68.

Dužni porez kao i svi državni i specijalni prirezi iz ranijih godina sve do 31. decembra 1918. godine zaključno neće se u Srbiji i Crnoj Gori naplaćivati.

Dužni okružni, sreski i opštinski prirezi iz ranijih godina sve do 31. decembra 1918. godine zaključno, koje su okružne, sreske i opštinske vlasti prikupljale za svoje potrebe, neće se u Srbiji i Crnoj Gori naplaćivati, a naplaćeni se neće vraćati.

Okružne sreske i opštinske vlasti u Srbiji kupice i dalje prireze za svoje potrebe koji će se rasporedivati i naplaćivati od građana privremeno po domovima i srazmerno prema njihovom materijalnom stanju sve dok razrez poreza ne bude svršen. Kad razrez poreza bude izvršen ovi prirezi razvijaće se i kupiti prema sumama neposrednog poreza kako su one označene u poreskom rasporedu.

Kako se budžetska godina svršava 31. maja 1920. godine, to će poreski obveznici na ime okružnog, sreskog i opštinskog prireza za prvi pet meseci 1920. godine platiti srazmerne sume prema izvršenom razrezu iz 1919. godine.

Član 69.

Popis zemljišta radi razreza poreza na zemljište do izvršenja privremenog katastarskog popisa, izvršiće se na način, koji Ministar Finansija za to bude propisao.

Ovaj popis izvršiće se u ovoj godini, kad Ministar Finansija bude naredio.

Član 70.

Izuzetno od propisa zakona o neposrednom porezu u starijim oblastima Kraljevine Srbije, a u opštinama u kojima nema popisnih knjiga zem-

ljišta, razrez poreza na zemljište izvršiće se na ovaj način. Generalna Direkcija Neposrednih Poreza dostaviće preko finansijskih uprava svakoj opštini ukupno zaduženje porezom na zemljište u jednoj od predratnih godina (1908.—1912.) Čim opštine dobiju ovaj izveštaj o ukupnom zaduženju pozvaće sve poreske obveznike da podnesu poreske knjižice o poreskom zaduženju iz godine 1909.—1914., kako bi se prema njima utvrdilo koliko svaki ima da plati na ime poreza na zemljište. Lica koja imaju poreske knjižice iz godina 1909. do 1914. isplatiće porez na zemljište po sumama kako su tim poreskim oblikom bili zaduženi po posmenutim poreskim knjižicama. Ostatak do ukupnog zaduženja dotične opštine, opštinski poreski odbor rasporediće reparticijom na ostale građane prema njihovom imovnom stanju.

U onim opštinama gde su popisne knjige zemljišta sačuvane, razrez poreza na zemljište za ovu godinu izvršiće se u svemu po tim knjigama.

Član 71.

Ovlašćuje se Ministar Finansija, da izuzetno, dok redovan razrez poreza za 1919. godinu u starijim oblastima Srbije ne bude izvršen, može narediti privremeno prikupljanje poreza od poreskih obveznika na račun razreza poreza za 1919. godinu i ove ovako prikupljene sume na ime poreza uračunaće se, kad razrez poreza bude gotov, kao otplaćene sume na ime poreza.

Član 72.

Izuzetno od člana 78. zakona o neposrednom porezu, razrez poreza u starijim oblastima Srbije izvršiće se u vremenu koje Ministar Finansija bude za to odredio.

Ovaj rezrez poreza važiće od 1. januara do 31. decembra 1919. godine zaključno. No kako se budžetska godina po čl. . . ovoga zakona završuje 31. maja 1920. godine, to da bi se u budućem poresku godinu poklapala sa budžetskom godinom, poreski obveznici, za vreme od prvi pet meseci 1920. godine, prinoviće se u zasebnom poreskom rasporedu prema izvršenom razrezu iz 1919. godine.

Član 73.

Ovlašćuje se Ministar Finansija da izuzetno od člana 106. i 107. zakona o neposrednom porezu odredi za ovu godinu vreme za redovnu i egezektivnu naplatu poreza kako po zakonu o neposrednom porezu tako i po drugim specijalnim zakonima o porezu.

Član 74.

Izuzetno od propisa zakona o neposrednom porezu, lica koja uživaju pensiju ličnu ili udovičku

ili izdržavanje iz državne ili ma koje druge kase, kao i invalidsku potporu, bez obzira na to da li su lični invalidi, ili njihove porodice, neće plaćati nikakav porez za ovu godinu na prinos od tog ličnog rada, ako ova pensija, izdržavanje ili invalidska potpora ne iznosi godišnje od 1200.— dinara.

Član 75.

Izuzetno od propisa člana 59. zakona o neposrednom porezu, neće se opterećivati nikakvimi porezom oni dodaci državnih činovnika koji nisu oslobođeni od poreza specijalnim zakonima, pa ma kojim se imenom nazivali.

Član 76.

Pri porezivanju plate državnih činovnika, viškovi, koji potiču usled toga što su izvesne plate odredene u talirima, ne utiču na povišenje poreske stope, već će se u tom slučaju, ceo iznos godišnje plate množiti jednom stopom niže.

Član 77.

Dok se ne doneše jedinstven (opšti) zakon o neposrednom porezu, koji bi imao da važi za sve teritorije Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca državni činovnici, službenici i ostala lica, koja primaju plate, pensije, pomoći ili izdržavanje iz državne kase platiće porez na ovaj svoj prinos po zakonima, koji vrede u pokrajini u kojoj su na redovnoj dužnosti odn. u kojoj primaju platu, pomoć, pensiju ili izdržavanje.

Član 78.

Izuzetno od propisa člana 67. zakona o neposrednom porezu kao i zakona o taksama, na sve liferacije i nabavke za državni račun neće se naplaćivati nikakva taksa ni obrtni porez.

Član 79.

Dok razrez poreza za ovu godinu ne bude gotov i gde nema ranijih poreskih knjiga za dokazivanje količine razrezanog poreza, uverenja o sirotnom stanju iz tačke 6. člana 5. zakona o taksama izdavaće nadležni opštinski sud sa odborom prema imovnom stanju dotičnog moljoca.

Molbe za ova uverenja podnosiće se opštinskom суду sa svima podacima o imovnom stanju moljoca i to kako o imovini i prihodima u dotičnoj opštini, tako i o imovini i prihodima ma na kom drugom mestu. Svaki molilac je dužan da tačno i istinito prijavi svoje imovno i privredno stanje. Njegovu prijavu imaju da overe svojim iskazima i potpisima pred opštinskim sudom dva časna gradića koji imaju nepokretnog imanja u dotičnoj opštini. Izjava ovih gradića mora sadržavati kako

lično poznavanje moljoca, tako i potvrdu svih njegovih iznetih imovinskih i privrednih prilika.

I molilac i ovi gradići, ako se ogreše o ovo naredenje, kazniće se po § 149. kaznenog zakonika.

Na osnovu ove molbe i potvrde privedenih gradića, a po svom ličnom saznanju, opštinski će sud sa odborom u svima seoskim opštinama izdavati traženo uverenje o siromašnom stanju. U varoškim opštinama sud sa odborom izdavaće na isti način ovakva uverenja, a samo u slučajevima gde opštinski sud i odbor nisu u mogućnosti da uverenje izdadu i po ličnom saznanju, izdavaće isto na osnovu molbe i izjave privedenih svedoka, a u uverenju će izneti razloge sa kojih nisu bili u mogućnosti da izdadu uverenje po ličnom saznanju.

U slučajevima gde prema podnesenim podacima o imovnom i privrednom stanju moljoca opštinski sud i odbor ne bi znali koliko bi molilac imao plaćati neposrednog poreza, sud će sprovesti molbu nadležnoj finansijskoj upravi, te da mu ova da podatke o sumi neposrednog poreza.

Na ovaj isti način izdavaće se i uverenja o količini neposrednog poreza, koja se traže po članu 15. zak. o potpori vojnih invalida.

Opštinski sud i odbor, kao i opštinski delovoda i pisar, ako se ogreše o ovu odredbu, kazniće se po § 111. kaznenog zakonika.

Član 80.

Porez stranaca koji se privremeno bave u Srbiji i Crnoj Gori a podleže u opšte plaćanju poreza, kao i porez lica koja nemaju stalno mesto stanovanja ili se često kreću iz mesta u mesto, naplaćuje se tromesečno u napred, a porez na ličnost za celu godinu.

Poreski list o plaćenom porezu za ovu vrstu obveznika smatra se kao neophodan sastavni deo legitimacionih dokumenata.

Član 81.

Pre početka prinudne naplate poreza u stariim oblastima Srbije kod svih poreskih obveznika poreske vlasti dužne su u svom krugu, načinom najpodesnijim i najbržim, da objave gradićima koga dana počinje prinudna naplata poreza i pozovu ih da porez plate.

Svi izlasci poresnika radi naplate padaju na teret poreskih obveznika kod onih poreskih obveznika koji duguju više od 30 din. poreza i državnog prireza.

Dijurna se može naplatiti samo onda kad poresnik u mestima gde poreska vlast neposredno

vrši naplatu poreza dode u radnju ili stan poreskog obveznika radi naplate poreza, a u ostalim mestima u kojima opštinske vlasti vrše naplatu poreza onda, kad poreznik dode u opštinu i izvrši popis imovine.

Član 82.

U starim oblastima Srbije ekzekutivna naplata poreza vrši se prvenstveno iz pokretnosti, pa zatim iz nepokretnog imanja poreskih dužnika.

Sve pokretne stvari, koje se kod poreskih dužnika ili u njihovom pritežanju nalaze, a služe kao nameštaj radnje ili kućevni, espap, alat, posude i druge stvari za ličnu potrebu ili potrebu porodice, zadruge ili ortaka, a ovi poreski dužnici žive u varošima ili varošicama, uzimaju se u popis i izlažu prodaji za naplatu poreza bez obzira na to, da li na njih ma ko polaže kakvo pravo. Tuđe stvari kod zanatlija i drugih lica koja se bave kakvom javnom radnjom i koje se privremeno po prirodi samog posla kod ovih poreskih obveznika nalaze, ne mogu se uzeti u popis i izložiti prodaji za naplatu poreza. No kod zemljoradnika koji ne plaćaju više od 15 dinara neposrednog poreza na zemljište, par tegleće stoke kojima se služe za obradivanje zemlje, ne može se uzeti u popis za naplatu poreza.

Član 83.

Ako je popisano dobro u starim oblastima Srbije izdato pod zakup, poreska vlast može narediti zakupcu, da od dana popisa zakupnu cenu polaže poreskoj vlasti u otplatu dužnog poreza. U tom slučaju zakupac je dužan od dana saopštenja privadajući sumu zakupa mesečno polagati poreskoj vlasti, bez obzira na to, da li je i u koliko nanred isplatio poreskom dužniku zakupnu cenu. Ako zakupac zakupnu cenu u roku ne položi, poreska vlast će od njega naplatiti dužnu sumu zakupa egzekutivnim putem.

Član 84.

Poreski obveznici u starim oblastima Srbije koji plaćaju ma kakav porez u opština van svoga stalnog stanovanja, dužni su kod poreske vlasti koja vrše naplatu poreza (opštinskih sudova ili finansijskih uprava) odrediti sebi zastupnika iz mesta u kome ovaj porez plaćaju kome će poreska vlast u pogledu plaćanja ovog poreza saopštavati potrebne odluke, a do dana kada počinje egzekutivna naplata poreza. U protivnom poreska će vlast sama odrediti zastupnika za one koji porez u roku ne plate.

Tako isto poreska vlast odrediće zastupnika i onom poreskom dužniku iz mesta sedišta poreske vlasti, koji je odsutan ili se krije.

Zastupnici ovi imaju prava na nagradu u sellima po 2, a u ostalim mestima po 3 dinara za

svaki dan kad po pozivu predstaju poreskoj vlasti. Dijurna se ova naplaćuje iz imanja ovih poreskih dužnika.

Javna prodaja za naplatu poreza u starim oblastima Srbije obustavlja se od izvršenja, ako se porez na sam dan prodaje, pre zaključenja prodaje, sa troškovima i taksom oko prodaje isplati.

Rešenjem prvostepenog suda u starim oblastima Srbije o urednosti ili neurednosti prodaje, izvršene za naplatu poreza izvršno je.

Propisi člana 80., 81., 82. i 83. ovog zakona vrediće za ovu godinu izuzetno od odredaba člana 3., 15. drugi stav, 93., 106. i 107. zakona o neposrednom porezu.

Član 85.

Propisi ovoga zakona i zakona o neposrednom porezu o prinudnoj naplati poreza, vrede i za naplatu opštinskog prikeza.

Član 86.

Pri svakoj finansijskoj upravi u Srbiji Ministar Finansija odrediće po jednog poreznika za državnog zastupnika koji će pri razrezu poreza i inače, štititi državne interese.

Član 87.

Dužnost je državnog zastupnika:

1. da prisustvuje sednicama poreskog odbora i da daje poreskim odbornicima potrebna obaveštenja u pogledu donošenja pravilne odluke o primosima noreskih obveznika;
2. da izjavljuje žalbe na razrez poreza, u opštem i osobrenom razrezu, i to kako u pogledu odluke poreskog odbora, tako i u pogledu pravilne primene zakonskih propisa na pronađeni prinos, kao i na sam proračun poreza;
3. da po svima odlukama prvostepenih i drugostepenih poreskih vlasti, za koje nađe da nisu na zakonu osnovane, izjavljuje žalbe;
4. da se uverava da li su svi poreski obveznici, koji podleže plaćanju poreza, prijavili svoj prinos radi plaćanja poreza, pa one koji i u koliko nisu, da dostavljaju finansijskoj upravi.
5. da može prisustvovati izviđajima preduzetim u smislu čl. 91. zak. o neposrednom porezu.

Državnom zastupniku pri finansijskoj upravi saopštava se na potpis opšti i osobeni razrez poreza i sve ostale odluke poreskih vlasti, koje se na razrez i zaduženje porezom, i na državnu trošarinu odnose.

Član 88.

Pri rasmatranju odluka finansijskih vlasti Državni Savet ne može se upuštaći u razmatranje

i rešavanje faktičkih pitanja koja su utvrđena od nadležnih tela, izuzev gde je zakonom izrečeno na to ovlašten, već će ceniti da li su ispunjeni formalni propisi koji su potrebni za donošenje odluke.

b) Odredbe za posredne poreze.

Član 89.

Izuzetno od propisa koji sada u pojedinim pokrajinama Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca važe u toku budžetske 1919/20. godine, naplaćivaće se državna trošarina u zlatu na području celog Kraljevstva samo prema priloženoj tarifi pod A, koja je sastavni deo ovoga zakona.

Član 90.

Sem imenovanih predmeta, trošarina i u opšte porez na vino, mošt i voćno vino plaćaće se po dosad postojećim zakonima. Isto tako naplaćivaće se u pojedinim pokrajinama po dosad postojećim zakonima i nadalje:

1. pristojba za izradu presovanog kvasca;
2. kontrolna pristojba za denaturisanje špirita;
3. porez na meso i životinje namenjene za klanje;
4. trošarina na ostale predmete namenjene potrošnji (dacio konzumo);
5. prihodi od zakupa linijske trošarine u zatvorenim gradovima;
6. svj prirezi na trošarinu došadašnjih autonomnih pokrajinskih uprava.

Član 91.

Sopstvenici trošarinskih predmeta, na koje je trošarina povišena ili nova zavedena, dužni su količine predmeta, koji su se kod njih zatekli, onoga dana kad ovaj zakon stupa na snagu, prijaviti najdalje za osam dana, od dana kad ovaj zakon počne važiti, najbližoj postaji finansijske straže, a na teritoriji predašnjih Kraljevina Srbije i Crne Gore najbližoj Sreskoj Finansijskoj Upravi i platiti razliku, odnosno novo propisanu trošarinu.

Ko propusti učiniti ovu prijavu ili netačno prijavu podnese, pa se službeno utvrdi da je količina za 5% manje prijavljena, čini dohodarstvenu krivicu i kazniće se novčanom kaznom od četvero do osmerostrukе zatajene trošarine.

Sem toga predmet, kojim je dohodarska krivica izvršena, prelazi u svojinu države bez ikakve naknade.

Ako je na gore spomenute predmete, na koje se trošarina ukida, plaćana trošarina do dana stupanja u život ovog zakona, ona se neće vratiti.

Član 92.

Ovlašćuje se Ministar Finansija, da po odbrenju Ministarskog Saveta za naplatu ove državne trošarine propiše pravila u koliko su potrebna zbog odstupanja u dosadanju zakonskim propisima i pravilima, ili zbog zavođenja novih trošarinskih predmeta, ali uvek saglasno sa do sada postojećim zakonskim propisima i pravilima.

Član 93.

Ministar Finansija će podneti Privremenom Narodnom Predstavništvu zakonski projekt po kome će se naplaćivati u Srbiji porez (državna trošarina) na vino i rakiju i taj porez izjednačiti za celo Kraljevstvo.

v) Odredbe za carinu.

Član 94.

Na celoj teritoriji Kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca ustanoviće se carinarnice i organizovati jednoobrazna car. služba u koliko to već nije učinjeno. Granične carinar, razmestiće se privremeno, do određivanja definitivne granice Kraljevstva, po demarkacionoj liniji. Sva roba, koja se uvozi iz inostranstva u oblasti Kraljevstva, ili se izvozi iz oblasti Kraljevstva u inostranstvo ili prolazi kroz oblasti Kraljevstva iz inostranstva za inostranstvo podleži carinskoj kontroli i carinskom postupanju saobrazno zakonima i zakonskim propisima.

Član 95.

Na celu oblast Kraljevstva vasprostire se u pogledu organizacije carinskih vlasti i carinske službe, i u pogledu carinskog postupanja, Carinski Zakon, a u pogledu naplate carina, Opšta Carinska Tarifa predašnje Kraljevine Srbije, kao i Trgovinski Ugovori, koje je ona zaključila sa drugim državama, u koliko su ovi još u važnosti.

Izuzimaju se od carinskog postupanja po Carinskom Zakonu, do rešenja novog Zakona Carinskog za celo Kraljevstvo, i izvadenje i sudenje carinskih krivica, učinjenih u oblastima Kraljevstva sem Srbije, gde će se primenjivati ranije zakonodavstvo.

Medutim, odredbe člana 100. ovog zakona važiće za celo Kraljevstvo.

Blagajnički odnosi i dosadanje dužnosti, koje su carinski organi vršili pored svoje dužnosti, u oblastima Kraljevstva sem Srbije ostaće pod dosadašnjim, ali će se raditi na pravilnom rešenju ovih pitanja i pre donošenja novog carinskog zakona, carinski činovnici oslobođiti drugih služba i dužnosti osim svojih. U svima personalnim pitanjima po čl. 12. Uredbi o Organizaciji Finansijskih

Delegata od 25. II. 1919. godine rešavaće Ministar Finansija na osnovu predloga i referata Generalne Direkcije Carine, a ona će od dosadašnjih predpostavljenih vlasti tražiti mišljenja i potrebne predloge.

U koliko bi carinski prihodi u oblastima Kraljevstva sem Srbije bili naplaćeni u zlatu ili stranim monetama, oni će se skoncentrisati u Glavnu Blagajnu Finanskog Delegata gde se ne mogu trošiti bez specijalnog odobrenja Ministra Finansija.

Član 96.

Carina i sve druge dažbine, koje se na carinarnici naplaćuju, plačaju se u zvečećem zlatu ili u srebru (banknotama), uz doplatu ažije koju određuje Ministar Finansija. Kao osnova za određivanje ažije koju treba platiti pri plaćanju u srebru (banknotama), uzima se međunarodni kurs američkog dolara, računajući dolar ravan zvečećem zlatu. Prema njegovom kursu odredivaće se kurs dinara i krune za plaćanja carine i drugih dažbina, koje se na carinarnicama naplaćuju, kao i kurs druge strane monete, kojom se može plaćati carina. Koja se strana moneta može primati i po kome kursu odredivaće Ministar Finansija.

Član 97.

Izmene i dopune čl. 1. Zakona o Opštoj Carinskoj Tarifi od 9. III. 1909. godine, kojima su odredeni kao minimalni stavovi — stavovi iz Trgovinskih ugovora, koje je zaključila predašnja Kraljevina Srbija, i kojima je odreden način za utvrđivanje minimalnih stavova i za tarifske pozicije neugovorene, imaju se ukinuti i na taj način minimalnim stavovima oduzeti podloga ugovorenih carinskih stavova. Međutim sistem dvojnih carina zadržavaće se.

Član 98.

S obzirom na finansijske potrebe zemlje i visoke cene svih proizvoda, koje previšuju za nekoliko puta normalne cene, prema kojima su utvrđeni carinski tarifski stavovi, ima se izvesti opšte povećanje svih maksimalnih i minimalnih stavova carinske tarife.

Ovo povećanje izvršiće se procentualno, može ići od 50% do 100% iznosa sadašnjih stavova za sve minimalne stavove, a 100%—200% za sve maksimalne stavove. Vlada, u sporazumu sa naročitim odborom od 5 lica koje Privremeno Nародно Представništvo izabere, izvršiće u ovim granicama povećanje, motreći da time ne budu povredeni naši važni privredni interesи.

Član 99.

Na proizvode izložene u priloženoj tarifi zavešće se izvozne carine. Te izvozne carine utvr-

diće se na način izložen u prethodnom članu ovog zakona držeći se ovih osnova:

1. Na proizvode, čiji bi izvoz i pored postojeće opšte zabrane rešenjima Ministarskog Saveza bio dopušten, a koji bi prestavljal predmete životnih namirnica ili stoku za priplod — može se udariti carina od 30% do 50% od njene vrednosti na domaćoj pijaci;

2. Na proizvode, čija je potrošnja ograničena na mali broj potrošača i koji bi teže nalazili prodaju na stranim pijacama — zavesti carinu od 5% do 10% od vrednosti.

Ove carine po rešenju Vlade mogu se držati in suspenso ako bi se one pojavile kao tegobne ili otežavale prodaju;

3. Na proizvode potrebne domaćoj, kućevnoj, zanatskoj ili fabričkoj industriji zavesti carine od 30% do 50% od vrednosti;

4. Na ostale proizvode od 10% do 20%.

Član 100.

U slučaju zabrane izvoza iz zemlje i uvoza u zemlju predmeta ma koje vrste, kazniće se kao kriumčar, saobrazno propisima Čarinskom Zakonom, svaki, ko na poziv carinarnice ne pokaže zabranjene predmete, pa se pretresom nadu, ili ko na mestima van carinarnice, zaobilaznim putevima ili u opšte ma kojim drugim putem ili načinom, pokuša da unese u zemlju ili da iznese iz zemlje zabranjene predmete, kazniće se, pored Carinskim Zakonom predviđenih kazna još i:

a) zatvorom od 3—6 meseci, ako predmeti podležu plaćanju carine;

b) novčanom kaznom od 5—10 000 dinara i zatvorom od 6 meseci do jedne godine dana, ako predmeti ne podležu plaćanju carine.

Ako je kriumčarenje vršeno u društvu, kazne novčane i zatvori udvajaju se. Ako kriumčarenje izvršeno sa prestupnim radnjama, krivci podležu i krivičnoj istrazi i sudenju.

Prelazak preko carinske linije na mestima, koja nisu odredena za prelaz, kazni se od 3—6 meseci zatvora. U slučaju zabrane svakog saobraćaja sve se kazne utrostručavaju.

U slučaju kriumčarenja zabranjenog za uvoz i izvoz novca (zvečećeg ili u banknotama) konfiskovani novac u smislu člana 146. Carinskog Zakona predavaće se Glavnoj Blagajni. Raspored sa njime učiniće se kao i sa novcem dobivenim od prodaje kriumčarene robe.

Osuda za delo kriumčarenja, povlači za sobom osudu na zatvor i mora se svakad izreći kad se izvrši delo kriumčarenja,

Ako je krijumčar uhvaćen na delu pritvorice se odmah, Osude, koje povlače kaznu zatvora, izriču sudovi, a istragu predhodnu vrše carinske vlasti, koje propisnim zapisnicima svojih organa, utvrduju i samo delo. Suzbijanje krijumčarenja dužni su da čine svi organi državnih i opštinskih vlasti. Po tome, one takođe mogu utvrdivati zapisnicima postojanje dela, pa akte, na dalju predhodnu istragu predavati najbližim carinarnicama.

Član 101.

Dosadašnji finansijski stražari, koji su služili u Srbiji a koji su se odlikovali u službi marljivošću vrednoćom i savesnošću, mogu biti, po položenom ispitu, postavljeni za carinske magacionere, ili pomoćnike carinskih magacionera. Ovako postavljenim finansijskim stražarima, računaće se u godine ukazne službe, godine provedene u finansijskoj straži.

Ulozi, koje su oni ulagali u fond finansijske straže za osiguranje uživanja doživotne potpore (član 251. i 253. Carinskog Zakona), uzeće se iz fonda finansijske straže i uneti u Fond Udovički. Ovo tinošenje uloga u fond udovički, uzeće se u obzir pri eventualnoj uplati vanrednog uloga.

Član 102.

Izvozna tarifa pod B sastavni je deo ovog zakona.

Ostale odredbe.

Član 103.

Saobrazno čl. 14. i 21. zakona o ustrojstvu Ministarstva Inostranih Dela od 1. novembra 1886. godine, sledećim državnim činovnicima računaju se:

1. Godišnja plata i dodatak ukupno i to: poslanicima (sem poslanika u Americi) po 27.000.—; poslaniku u Americi 36.000.—; otpravnicima poslanstva u Egiptu i Albaniji po 18.000.—; za 8 generalnih konsula po 15.000.—; za 7 generalnih konsula po 12.000.—; konsulima po 10.000.—; i marvenom lekaru 5.000.— dinara.

2. Godišnji dodatak i to: sekretarima i vice-konsulima (sem onih u Americi) po 4.000.—; u Americi po 6.000.—; i pisarima sem onih u Americi po 2.000.—; u Americi po 4.000.— dinara.

Ministar Inostranih Dela, po odobrenju Ministarskog Saveta naknadno će odrediti kojim se generalnim konsulima (t. j. u kojim mestima) ima izdati po 15.000.— a kojima po 12.000.— dinara godišnje ukupne plate i dodatka.

Krediti predvideni budžetom na izdržavanje poslanstva: u Španiji, Portugaliji, Holandiji, Šved-

skoj i Danskoj važiće najdalje do 1. septembra 1919. god.

Član 104.

Saobrazno članu 130. zakona o Državnom Računovodstvu i Zakona o okružnim, sreskim i opštinskim budžetima izdavaće se u Srbiji iz okružnih, sreskih odnosno opštinskih budžeta na ime naknade za stan i to: sreskim načelnicima po 42 dinara, okružnim ekonomima i sreskim pisarima po 35 dinara, sreškim ekonomima po 20 dinara, sreskim praktikantima i pomoćnicima okružnim i sreskim ekonomima u okružnim gradovima po 20 dinara, a u ostalim gradovima po 15 dinara mesečno.

Ovimi se uklidaju mesečni dodaci policijskim pisarima predviđeni članom 4. zakona o vanrednim kreditima od 30. septembra 1916. godine.

Isto tako izdavaće se učiteljima i učiteljicama osnovne škole na ime naknade za stan, ogrev i osvetlenje iz budžeta dotočnih školskih opština i to: u Beogradu po 80 din. mesečno, u Kragujevcu i Nišu po 50 din., u drugim okružnim gradovima po 40 dinara, u ostalim gradovima po 35 dinara, a u selima po 30 dinara mesečno.

Ovo važi za Srbiju, a za ostale oblasti Kraljevstva važiće i dalje odredbe za isto po zakonima i uredbama pojedinih pokrajina.

Broj lica sa pravom na stanarinu ne može biti veći od:

- a) za policiju: sreskih načelnika 135, pisara 424 i praktikanata 540.
- b) za škole; učitelja i učiteljica osnovnih škola 4500.

Član 105.

Izuzetno od propisa čl. 7. zakona o konverziji državnih dugova za punovažno rešenje upravnog odbora Samostalne Monopolske Uprave potrebno je, pored upravnika Državnih Monopola prisutno najmanje dva člana.

U slučaju jednakе podele glasova odlučni je glas onoga koji predsedava.

Član 106.

Primaju se i znaju i odobravaju odluke Ministarskog Saveta od: 18. decembra 1915. DRBr. 36309, 24. decembra 1915. DRBr. 36699, 1. decembra 1918. DRBr. 51247 i 30. aprila 1919. DRBr. 31947, o uklanju činovničkih dodataka. Činovnici koji nisu primili ove dodatke nemaju prava tražiti da im se naknadno isplate.

Član 107.

Dnevnice i dodatke na skupoču za življenje i putovanje službeno ili po premeštaju oficirima, či-

novnicima i svima državnim službenicima vojnog ili građanskog reda u opšte određuje Ministarski Savet svojom odlukom. Samo činovnici zaposleni, koji stvarno vrše svoju dužnost mogu primati dnevniće i dodatke na skupoću.

Član 108.

Unapredjenje činovnika i službenika državnih može biti samo iz kredita određenog za to, i to u smislu člana 129. zakona o Državnom Računovodstvu. Iz plata nepotpunjene broja osoblja određenog budžetom ne može biti unapredena ni u kom slučaju.

Član 109.

Na rang i na klase zvanja činovnika, koje određuje veličina plate ne utiče višak plate, koji dolazi od preobraćaja stare plate u talirima u platu po dinar. tečaju.

Član 110.

Pensionisanje može biti samo na teret kredita odobrenog na penzionisanje i na teret kredita odobrenog na pensije, u koliko bi se ovaj reaktiviranjem a ne i usled smrtnih slučajeva oslobođio.

Član 111.

Pensionisanja službenika, ma u koje doba godine bilo izvršeno, smatraće se budžetski u pogledu kredita da je izvršeno 1. juna t. g. ma da uživanje počinje teći od dana stavljanja u penziju.

Član 112.

Ovaj zakon stupa na snagu kad ga Kralj potpiše i kada se obnaroduje u „Službenim Novinama“, a krediti njime odobreni važiće, izuzetno od čl. 2 zakona o Državnom Računovodstvu, od 1. juna 1919. godine do 1. juna 1920. godine; računska, pak godina tražeće do 1. septembra 1920. god; shodno ovome pomeraju se svi rokovi predviđeni članom 74 do 81. zakona o Državnom Računovodstvu.

Preporučujemo Našem Ministru Finansija da ovaj zakon obnaroduje, a svima našim Ministrima da se o njegovom izvršenju staraju; vlastima pak zapovedamo, da po njemu postupaju, a svima i svakome da mu se pokoravaju.

Maja 1919 godine

Beograd.